

Spisz i Podhale

Paszport turystyczny

Spiš a Podhale Turistický pas

Gmina Łapsze Niżne

Gmina Bukowina Tatrzańska

Gmina Nowy Targ

Obec Veľká Franková

Drodzy Turyści!

Paszport turystyczny, który oddajemy w Państwa ręce – to nowość pod każdym względem. Pod względem formy – bo paszport, to nie przewodnik. Nie wyczerpuje tematu, nie rozvodzi się nadmiernie, a tylko krótko doradza, co warto zwiedzić i dlaczego.

Niniejszy paszport:

- promuje trasy rowerowe na Spiszu;
- obejmuje swym zasięgiem teren trzech gmin: Nowy Targ, Łapsze Niżne, Bukowina Tatrzańska oraz dwóch przygranicznych słowackich wsi: Osturni i Wielkiej Frankowej;
- wskazuje najciekawsze atrakcje naszego regionu – i te znane na cały świat, jak kościółek w Dębnie i te nowo odkryte, jak spichlerz w Łapszach Niżnych.

Jest też coś dla zwiedzających - kolekcjonerów. Pod każdą z „paszportowych” atrakcji, jest miejsce na oryginalną pamiątkową pieczętkę lub własne zdjęcie.

Do odwiedzenia ziemi, gdzie rodzima kultura przenika się z różnymi wpływami, gdzie przyroda kwitnie w pełnej swej krasie, gdzie kuszą wakacyjne przygody i rodzą niezapomniane wrażenia – zaprasza.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Spisz- Podhale

Drahi turisti!

Cestovný pas, ktorý vám dáme do vašich rúk, je novinkou v každom ohľade. Z hľadiska formy - pretože pas nie je sprievodca. Nevyčerpáva tému, príliš sa nerozvádza, ale iba krátko radí, čo hodno navštíviť a prečo.

Tento cestovný pas:

- promuje cyklistické trasy na Spiši;
- pokrýva oblasť troch gmin: Nowy Targ, Łapsze Niżne, Bukowina Tatrzańska a dvoch pohraničných obcí: Osturňa a Veľká Frankova;
- poukazuje na najzaujímavejšie atrakcie nášho regiónu - a aj tie známe po celom svete, ako napríklad kostol v Dębne a tie novo objavené, ako napríklad sýpka v Nižných Lapšoch.

Je tu tiež niečo pre návštevníkov - zberateľov. Pod každou „pasovou“ atrakciou je miesto pre originálnu pamätnú pečať alebo vlastnú fotografiu.

K návšteve krajiny, kde pôvodná kultúra sa prelína s rôznymi vplyvmi, kde príroda prekvitá v plnej kráse, kam lákajú dovolenkové dobrodružstvá a vznikajú nezabudnuteľné dojmy – pozývajú

Spoločnosť Lokálna skupina aktivistov Spiš - Podhale

Twoje
zdjęcie
Tvoja
fotografia

.....
Imię i nazwisko / Meno a priezvisko

.....
Adres zamieszkania / Bydlisko

.....
Data urodzenia / Dátum narodenia

.....
Podpis / Podpis

Regulamin

1. Paszport jest wskazówką dla turystów podróżujących po Spiszu i Podhalu. Jego celem jest promocja tras rowerowych poprzez pokazanie miejsc i atrakcji terenu pogranicza polsko - słowackiego oraz zachęcenie do ich zobaczenia i odwiedzenia podczas rowerowych wycieczek.
2. Paszport ma na celu zachęcenie uczestników do uprawiania turystyki, poznania regionu, jego przeszłości, współczesnego dorobku, kultury, piękna krajobrazu i przyrody.
3. Paszport zawiera wykaz 22 wybranych atrakcji turystycznych, które można odwiedzić w dowolnym terminie.
4. Paszport może otrzymać każdy bez ograniczeń wiekowych i jest wydawany bezpłatnie. W paszporcie znajdują się opisy atrakcji turystycznych, a pod każdym z nich jest miejsce na zdjęcie lub na przybicie pamiątkowej pieczętki, które potwierdzają odwiedzenie danej atrakcji.
5. Paszport ważny jest bezterminowo.
6. Paszport nie upoważnia do bezpłatnego wejścia do obiektu atrakcji.

Życzymy miłych wrażeń!

Poriadok

1. Pas obsahuje pokyny pre turistov cestujúcich po Spiši a Podhali. Jeho cieľom je promócia cyklistických tras ako aj ukázať miesta a atrakcie poľsko - slovenského pohraničia a nabádať ich, k návšteve a k prehliadke počas cyklistických výletov.
2. Úlohu pasu je nabádať účastníkov pestovať turistiku, poznávať región, jeho minulosť, súčasné úspechy, kultúru, krásu krajiny a prírody.
3. Pas obsahuje zoznam 22 vybraných turistických atrakcií, ktoré je možné navštíviť v ľubovoľnom termíne.
4. Pas môže získať každý bez vekových obmedzení a je vydávaný bezplatne. Pas obsahuje opisy turistických atrakcií, a za každým opisom sa nachádza miesto na pamätnú pečiatku, ktoré potvrdia návštevu uvedenej atrakcie.
5. Pas má platnosť na dobu neurčitú.
6. Pas neopravňuje k voľnému vstupu do atrakcie.

Želáme pekny zážitok!

Portal www.spisz-podhale.pl i aplikacja mobilna

Nasza strona www oraz przewodnik mobilny przedstawia urokliwe krainy, jakimi są Spisz i Podhale znane turystom z pięknych i malowniczych szlaków oraz zachwycającej przyrody. W portalu i aplikacji znajdziemy miejsca warte odwiedzenia, które zostały podzielone na kilka kategorii. Każdy obiekt posiada dane teledadresowe, zdjęcie i opis, które przybliżą charakter miejsca. Ważnym dla turystów modułem są także trasy GPS, których przemierzenie pozwala na bliższe poznanie okolicy. Portal i mobilny przewodnik dostarczają także informacji na temat aktualnych wydarzeń w regionie.

webová stránka www.spisz-podhale.pl a mobilná aplikácia

Na našich webových stránkach a mobilnom sprievodcovi sa predstavia očarujúce krajiny akými sú Spiš a Podhalie známe turistom z krásnych a malebných chodníkov a úžasnej prírody. Na portáli a aplikácii nájdete miesta, ktoré hodno navštíviť a ktoré boli rozdelené do niekoľkých kategórií. Každý objekt má kontaktné údaje, fotografiu a popis, ktorý približuje charakter miesta. Modul GPS je tiež dôležitým modulom pre turistov, ktorý vám umožní lepšie spoznať oblasť. Portál a mobilný sprievodca poskytuje aj informácie o aktuálnych udalostiach v regióne.

spis atrakcji / obsah atrakcií

- str. 5 Tischnerówka w Łopusznej **Múzeum Tischnera v Łopusznej**
- str. 6 Kościół św. Michała Archanioła w Dębnie **Kostol sv. Michala Archanjela v Dębne**
- str. 7 Piwnice winne we Frydmanie **Vínne pivnice vo Fridmane**
- str. 8 Zamek Dunajec w Niedzicy **Hrad Dunajec v Nedeci**
- str. 9 Wodospady w Kacwinie **Vodopády v Kacvine**
- str. 10 Izba Regionalna „Sypaniec” w Łąpszach Niżnych **Regionálna izba „Sýpka” v Nižných Lapšoch**
- str. 11 Punkt widokowy z Grandeusa (795 m n.p.m.)
Vyhliadkový bod na Grandeuse (795 m n.p.m.)
- str. 12 Dursztyńskie widoki **Durštínské vyhlady**
- str. 13 Kościół św. Katarzyny z 1748 r. w Nowej Białej **Kostol sv. Kataríny z roku 1748 v Novej Belej**
- str. 16 Jaskinia Oblazowa w Nowej Białej **Oblazová jaskyňa v Novej Belej**
- str. 17 Kościół św. Marcina z 1525 roku w Krempachach **Kostol sv. Martina z roku 1525 v Krempachoch**
- str. 18 Nowa Biała - Cisowa Skalka **Nová Belá - Cisová skalka**
- str. 19 Kościół św. Elżbiety Węgierskiej w Trybszu **Kostol sv. Alžbety Uhorskej v Trybši**
- str. 20 Litwińska Grapa w Czarnej Górze **Litvinská hora v Čiernej Hore**
- str. 21 Trasy zjazdowe w Białce Tatrzańskiej **Lyžiarske trate v Białce Tatrzańskiej**
- str. 22 Dom Ludowy im. Fr. Ćwiżewicza w Bukowinie Tatrzańskiej **Ludový dom Fr. Ćwiżewicza v Bukowine Tatrzańskiej**
- str. 23 Termy i baseny w Bukowinie Tatrzańskiej **Termálne kúpaliska v Bukowine Tatrzańskiej**
- str. 24 Zagroda Sołtysów w Jurgowie **Šoltýsova usadlosť v Jurgove**
- str. 25 Widok z Przełęczy nad Łąpszanką **Pohľad z Priesmyku nad Lapšankou**
- str. 26 Cerkiew św. Michała Archanioła w Osturni **Chrám sv. Michala Archanjela w Osturni**
- str. 27 Kościół św. Mikołaja w Wielkiej Frankowej **Kostol sv. Mikuláša vo Veľkej Frankovej**
- str. 28 Wieża widokowa ze ścieżką edukacyjną na Słowacji **Vyhliadková veža s náučným chodníkom na Slovensku**

1

Tischnerówka w Łopusznej

Múzeum Tischnera w Łopusznej

Muzeum poświęcone osobie ks. prof. Józefa Tischnera (1931 – 2000), znakomitego filozofa, który przez lata związany był z Łopuszną i który spoczął na tutejszym cmentarzu. Muzeum mieści się w stylowym, drewnianym domku, przy Gminnym Ośrodku Kultury. Sam Ksiądz Profesor, obok wielu osiągnięć w zakresie filozofii pracy, przeszedł do historii jako ten, który zawiłe problemy filozoficzne potrafił rozważać zwykłym językiem, a nawet gwara. Dowodem tego jest „Historia filozofii po góralsku”.

Múzeum venované osobe kňaza prof. Jozefa Tischnera (1931 - 2000), vynikajúci filozof, ktorý bol roky spojený s Łopuszną a pochovaný je na miestnom cintoríne. Muzeum sa nachádza v štýlovom, drevenom domčeku, pri Gminnom kultúrnom stredisku. Samotný profesor, okrem mnohých úspechov v oblasti filozofie práce, sa zapísal do histórie ako ten, ktorý dokázal komplikované filozofické problémy vysvetľovať obyčajným jazykom a dokonca aj nárečím. Dôkazom je jeho „História filozofie po goralsky”.

Gminny Ośrodek Kultury w Łopusznej

ul. Gorczańska 7
34-432 Łopuszna
tel.: 18 26 539 69

Kościół św. Michała Archanioła w Dębnie

Kostol sv. Michala Archanjela v Dębne

Najcenniejszy z zabytków Podhala wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Zbudowany ok. 1480, posiada najstarszą na świecie polichromię, pokrywającą całe wnętrze drewnianej konstrukcji świątyni. Bardzo cenny jest obraz w ołtarzu głównym. Przedstawia on „świętą rozmowę” św. Katarzyny i św. Michała Archanioła z Matką Boską (ok. 1500). Najstarszym obiektem jednak jest krucyfiks w łęczcy (XIV w.), zwany „drzewem życia”, gdzie pionową belkę stanowi pień drzewa, a ramiona – wyrastające gałęzie. Warte uwagi są: unikatowe cymbalki z XV w. oraz tabernakulum z pocz. XIV w. oraz proporzec husarski wojaka Jana III Sobieskiego.

Najhodnotnejšia pamiatka Podhalia zapísaná do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Postavený okolo roku 1480, má najstaršiu polychrómiu na svete, pokrývajúcu celý interier drevenej stavby chrámu. Veľmi cenný je obraz v hlavnom oltári. Predstavuje „svätý rozhovor” svätej Kataríny a svätého Michala Archanjela s Matkou Božou (asi 1500). Najstarším objektom je však krucifix v ľúčy (14. storočie), nazývaný „stromom života”, kde vertikálny hranol predstavuje kmeň stromu a ramena sú v podobe vyrastajúcich konárov. Pozoruhodné sú: unikátny cimbal z 15. storočia a svätostánok zo začiatku 14. storočia, ako aj husarský prápor Jana III Sobieskeho.

Dębno Parafia św. Michała Archanioła

ul. Kościelna 42
34 434 Dębno
tel.: 18 275 17 97

Piwnice winne we Frydmanie

Dwa podziemne piętra, a na każdym trzy tonące w ciemności 100-metrowe korytarze. Piwnice winne we Frydmanie to jedne z najlepiej ukrytych (nie tylko ze względu na położenie) atrakcji Małopolski. Frydmańskie piwnice zostały wybudowane około 1820 roku, z przeznaczeniem na składy wina sprowadzonego z Węgier. Fundatorem piwnic był Andrzej Horwath z Palocz, właściciel dominium niedzickiego, w skład którego wchodził Frydman. W 1832 roku, co jest faktem niezaprzeczalnym, odwiedził je poeta Seweryn Goszczyński. Piwnice znajdują się na prywatnej posesji i ich zwiedzenie jest możliwe za zgodą właściciela.

Vínne pivnice vo Fridmane

Dve podzemné podlažia a na každom tri tmavé stometrové chodby. Vínne pivnice vo Fridmane sú jednou z najlepšie skrytých (nielen kvôli lokalizácii) atrakcií Malopoľska. Fridman-ské pivnice boli postavené okolo roku 1820 a určené na skladovanie vína dovezeného z Maďarska. Fundátorom pivníc bol Andrej Horváth z Paloče, majiteľa panstva v Nedeč, ku ktorému patril aj Fridman. V roku 1832, čo je nepopierateľný fakt, ich navštívil básnik Seweryn Goszczyński. Pivnice sa nachádzajú na súkromnom pozemku a ich návšteva je možná so súhlasom majiteľa.

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Widokowa 3
34-441 Niedzica
tel.: 519 337 106
18 26 10 144

Zamek Dunajec w Niedzicy

Malowniczo położony na stromej skale, nad spiętrzonymi w Zalewie Czorsztyńskim wodami Dunajca. Był grodem obronnym pogranicza polsko - węgierskiego. Granica na Dunajcu oddzielała węgierski zamek w Niedzicy od polskiego zamku w Czorsztynie. Pierwsza, historyczna informacja o murowanym zamku pochodzi z testamentu Wilhelma Drugetha, sporządzonego w 1330 roku. Przez następne stulecia zamek był kilkakrotnie rozbudowywany i modyfikowany. Turystów przyciąga związana z fortecą legenda o odkrytym w zamku testamentie Inków, mówiącym ponoć o ukrytym skarbie Synów Słońca. Obok zamku znajduje się najwyższa ziemna zaporą w Polsce i elektrownia wodna.

Hrad Dunajec v Nedeci

Malebný hrad sa nachádza na strmom svahu, ktorý sa vypína nad vodnou hladinou Czorsztynskej nádrže na rieke Dunajec. Bola to obranná pevnosť na polsko - uhorskom pohraničí. Hranica na Dunajci oddeľovala uhorský hrad v Nedeci od poľského hradu v Czorsztyne. Prvá, historická zmienka o murovanom hrade pochádza z závetu Wilhelma Drugetha z roku 1330. Počas nasledujúcich storočí bol hrad niekoľkokrát rozšírovaný a upravovaný. Turistov k návšteve láka spojená s pevnosťou legenda o objavenom na zámku závete Inkov, v ktorom sa údajne hovorí o skrytom poklade Synov Slnka. Vedľa hradu sa nachádza najvyššie umiestnená priehrada a vodná elektrárň.

Punkt informacji turystycznej

ul. Widokowa 3
34-441 Niedzica
tel.: 519 337 106
18 26 10 144

Wodospady w Kacwinie

Wodospad „Mynarzko Bania” znajduje się w samym centrum wsi, tuż poniżej kościoła. Utworzony na grubej ławicy piaskowca, w korycie potoku Kacwinianka, ma 7 m wysokości i 10 m szerokości. Przez ponad 200 lat (aż do lat 80-tych XX w.) przy wodospadzie funkcjonowały młyn i tartak, zasilane energią spadającej wody. Kres dalszemu jej wykorzystaniu przyniosły elektryfikacja urządzeń oraz powódź z 1995, która porwała koło młyńskie. By zobaczyć wodospad w pełnej okazałości, należy skorzystać z gościnności właściciela, przez którego posesję trzeba przejść. Wodospad „Pod Upłozem” (foto) znajduje się przy końcu wsi, w drodze do granicy polsko-słowackiej i jest udostępniony turystycznie.

Vodopády v Kacvine

Vodopád „Mynarzko Bania” sa nachádza v samom centre obce, tesne poniže kostola. Vytvorený na hrubej vrstve pieskovca, v koryte potoka Kacvinčanka, je 7 m vysoký a 10 m široký. Viac ako 200 rokov (až do 80. rokov dvadsiateho storočia) pri vodopáde fungoval mlyn a píla, poháňané energiou padajúcej vody. Koniec jeho ďalšieho používania priniesla elektrifikácia zariadení a povodeň z roku 1995, ktorá zobrala mlynské koleso. Aby vidieť vodopád v plnej kráse, potrebný je súhlas majiteľa, aby prešiel cez jeho dvor. Vodopád „Pod Upłozom” (fotografia) sa nachádza na konci obce, na ceste k hranici poľsko-slovenskej a je sprístupnený pre turistov.

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Św. Anny 118
34-441 Niedzica

Izba Regionalna „Sypaniec” w Łąpszach Niżnych

Znajduje się przy kościele św. Kwiryna i stanowi prawdziwy skarb kultury polskiego Spisza. XIX-wieczny sypaniec - to dwukondygnacyjna, wolnostojąca piwniczka, która służyła kiedyś do przechowywania zboża i ziemniaków, a po odnowieniu stanowi izbę regionalną. W przyziemiu znajduje się ekspozycja etnograficzna: dawne sprzęty domowe i gospodarskie, przyodziewki, „święte obrazy”. Na piętrze – ekspozycja sakralna, czyli zapierające dech w piersiach skarby.

Regionálna izba „Sýpka” v Nižných Lapšoch

Nachádza sa pri kostole sv. Kvirína a je skutočným kultúrnym pokladom poľského Spiša. Sýpka z devätnásteho storočia je dvojpodlažná, voľne stojaca pivnička, ktorá kedysi slúžila na skladovanie obilia a zemiakov, a po renovácii je regionálnym múzeom. Na prízemí je etnografická výstava: staré domáce a poľnohospodárske náradie, odev, „sväté obrazy”. Na poschodí - sakrálna výstava čiže úchvatné poklady.

Punkt informacji turystycznej

ul. Widokowa 3
34-441 Niedzica
tel.: 519 337 106
18 26 10 144

Punkt widokowy z Grandeusa (795 m n.p.m.)

Grandeus to niewielkie wzniesienie w północnej części Magury Spiskiej pomiędzy Dursztynem a Łąpszami Wyżnymi. To tak naprawdę kilka podobnych wzniesień o wysokości od 795 do 805 m n.p.m. Miejsce doskonale nadaje się na biwak lub odpoczynek. Na szczycie wzniesienia znajdują się: zadaszenie, ławki, stoły, żelazny grill, luneta widokowa wraz z mapą panoramiczną, a nawet stojaki na rowery. Z tego wyjątkowego miejsca rozpościerają się wspaniałe widoki w każdą stronę: na Tatry, Pieniny, Gorce i Beskidy. Szczyt łatwo rozpoznać, nawet z daleka, gdyż jest tu maszt przekaźnikowy.

Vyhliadkový bod na Grandeuse (795 m nad morom)

Grandeus je nevelký kopec v severnej časti Spišskej Magury medzi Dursťinom a Vyšnými Ląpszami. V skutočnosti sa jedná o niekoľko podobných vrchov vo výške od 795 do 805 metrov nad morom. Miesto je ideálne pre kempovanie alebo odpočinok. Na vrchole kopca sa nachádza: prístrešie, lavičky, stoly, železný gril, teleskop s panoramatickou mapou a dokonca aj stojany na bicykle. Z tohto unikátneho miesta sú nádherné výhľady smerom: na Tatry, Pieniny, Gorce a Beskidy. Vrchol je ľahko rozpoznateľný, a to aj z diaľky, pretože tu je retranslačná veža.

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Widokowa 3
34-441 Niedzica
tel.: 519 337 106
18 26 10 144

Dursztyńskie widoki

Dursztyn jest niewielką spiską wioską, malowniczo położoną na wysokości 680–720 m n.p.m. Od południa odwiedzający wieś turysta ma możliwość podziwiać majestatyczną panoramę Tatr. Na zachód ciągnące się aż po Przełom Białki, Pienińskie Skalki z Lorencową Skalką, z „Gynśłami i Basami” w roli głównej, a przy dobrej pogodzie nawet ośnieżone wzniesienie Babiej Góry. Od północnej strony zobaczy pokryte lasami pasmo Gorców, a od wschodu Pieniny Środkowe z Trzema Koronami i Zalew Czorsztyński.

Durštin'ské vyhl'ady

Durštín je malá spišská obec so zaujímavou polohou v nadmorskej výške 680-720 m. Na juhu návštevník môže obdivovať majestátnu panorámu Tatier. Na západe uvidí ťahajúce sa až k Prielomu Bialky, Pieninské skalky s Lorencovou skalkou s včnievajúcimi skalami Gynšle a Basy, a za dobrého počasia aj zasnežený vrch Babej hory. Na severnej strane uvidí pásmo Gorcov, ktoré sú pokryté lesmi, a na východe stredné Pieniny s Troma korunami a Czorsztyńskou priehradou.

Urząd Gminy Nowy Targ

ul. Bulwarowa 9
34 - 400 Nowy Targ
tel.: 18 26 32 200

Kościół św. Katarzyny z 1748 r. w Nowej Białej

Cennym zabytkiem Nowej Białej jest kościół parafialny z XVIII w. pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Z zewnątrz jest to dość skromna bryła barokowa, z wysoką wieżą, falistym gzymsem i cebulastym hełmem. Wewnątrz jest sklepienie żebrowe, rozdzielone gurtami, skromna rokokowa dekoracja stiukowa oraz późnobarokowe ołtarze. W głównym ołtarzu znajduje się obraz przedstawiający męczeństwo św. Katarzyny. Zwracają uwagę okazałe figury m.in. św. Barbara i św. Apolonia odziane w barokowe stroje.

Kostol sv. Kataríny z roku 1748 v Novej Belej

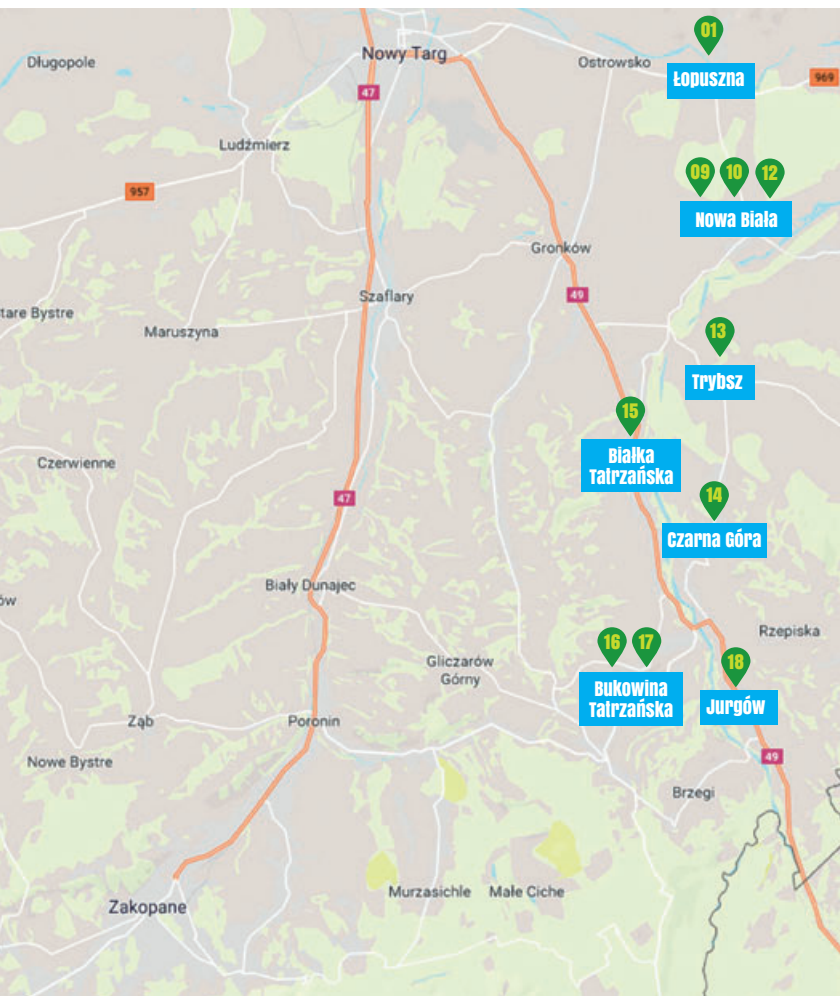
Cennou pamiatkou obce Nová Belá je farský kostol z 18. storočia zasvätený svätej Kataríne Alexandrijskej. Z vonku je pomerne skromná baroková budova, má vysokú vežu s vlnitou rímsou a cibulovým zastrešením. Vo vnútri je rebrovaná klenba, oddelená podperami, skromná rokoková štuková výzdoba a neskoro barokové oltáre. Na hlavnom oltári je obraz zobrazujúci mučenie svätej Kataríny. Pozornosť pútajú bohaté sochy okrem iného svätej Barbary a svätej Apolónie oblečené v barokových kostýmoch.

**Nowa Biała
Parafia Św.
Katarzyny
Aleksandryjskiej**

ul. Oblazowa 11
34 433 Nowa Biała
tel.: 18 285 13 29

Jaskinia oblazowa w Nowej Białej

Znajduje się w masywie wapiennym skały Oblazowa (670 m), która wraz z Kramnicą (683 m) tworzy wrota skalne zwane Przełomem Białki. Bystry nurt rzeki uderza w wapienne ściany krystaliczną wodą spod Gerlacha, Łodowego i Rysów. Sama jaskinia (9 m długa, 5 m szeroka) – to miejsce odkryć o światowym znaczeniu. Znalezione tu najstarszy na świecie bumerang (sprzed 30 000 lat) oraz najstarsze w Polsce szczątki ludzkie. Zanim jednak przekopali ją naukowcy, jaskinia Oblazowa gościła filmowego „Janosika”.

oblazová jaskyňa v Novej Belej

Nachádza sa vo vápencovom masíve Oblazovej skaly (670 m), ktorá spolu s Kramnicou (683 m) vytvára skalnú bránu s názvom Príelom Bialky. Bystrý prúd rieky zasahuje vápencové steny krystalickou vodou od Gerlachu, Ľadového a Rysov. Samotná jaskyňa (9 m dlhá, 5 m široká) je miestom objavovania svetového významu. Našli tu najstarší bumerang na svete (spréd 30 000 rokov) a najstaršie ľudské pozostatky v Poľsku. Avšak predtým, ako ju vedci prekopali, Oblazovú jaskyňu navštívili filmový „Jánošík”.

Urząd Gminy Nowy Targ

ul. Bulwarowa 9
34-400 Nowy Targ
tel.: 18 26 32 200

Kościół św. Marcina z 1525 roku w Krempachach

Krempachy to stara spiska wieś położona na zachodnich krańcach Pienin. Najcenniejszym zabytkiem Krempach jest kościół parafialny św. Marcina z 1525 r. posiadający prostą, późnogotycką bryłę z gontowym dachem, który został uzupełniony okazałą wieżą zwieńczoną renesansową attyką (drugą na polskim Spiżu, oprócz Frydmana) i drewnianą hurdycją. Wystrój wnętrza, głównie późnobarokowy i rokokowy, pochodzi z XVIII w.

Kostol sv. Martina z roku 1525 v Krempachoch

Krempachy sú starou spišskou dedinou na západnom okraji Pienin. Najcennejšou pamiatkou Krempách je farský kostol sv. Martina z roku 1525. Ma jednoduchú, neskorogotickú budovu so šindľovou strechou, ktorú dopĺňuje majestátna veža korunovaná renesančnou atikou (druhou na poľskom Spiši, okrem Fridmana) a dreveným obranným balkónom. Interiérová výzdoba, hlavne neskorobaroková a rokoková, pochádza z 18. storočia.

Krempachy Parafia św. Marcina

ul. Kamieniec 25
Krempachy
34-433 Nowa Biała
tel.: 18 285 16 55

Nowa Biała - Cisowa skalka

Cisowa Skalka usytuowana jest we wschodniej części Kotliny Nowotarskiej, pomiędzy Gronkowem a Nową Białą. Wznosi się pośród rozległych i płaskich łąk na wysokość 685 m n.p.m., a jej względna wysokość ponad otaczające ją równinne łąki wynosi 55 m. Zbudowana jest z wapieni krynoidowych i częściowo pokryta rzadką kępą lasu. Stanowi jedną z samotnych skał w ciągu wapiennych wychodni w zachodniej części Pienińskiego Pasa Skalkowego.

Nová Belá - cisová skalka

Cisová skalka sa nachádza vo východnej časti Nowotarskej kotliny, medzi Gronkowom a Novou Belou. Vznáša sa uprostred rozsiahlych a plochých lúk vo výške 685 m nad morom a jeho relatívna výška nad okolitými rovinnými lúkami je 55 m. Pozostáva z kremíkových vápencov a čiastočne je pokrytá riedkym leśným porastom. Je to jedna z osamelých skál v rámci vápencových útvarov v západnej časti Pieninského skalkového pásma.

Urząd Gminy Nowy Targ

ul. Bulwarowa 9
34-400 Nowy Targ
tel.: 18 26 32 200

Kościół św. Elżbiety Węgierskiej w Trybszu

Kostol sv. Alžbety Uhorskej v Trybsi

To prawdziwa perła architektury sakralnej na polskim Spiszu, wybudowany najprawdopodobniej w 1567 roku. Największą atrakcją, dla której warto odwiedzić kościół jest siedemnastowieczna temperowa polichromia, namalowana w 1647 roku. Polichromia, jak każda „biblia ubogich” przekazuje wiele religijnych treści w formie obrazkowej, ale dwa motywy są tu szczególnie interesujące. Pierwszy - to najstarsza znana panorama Tatr Bielskich, która stanowi tło dla sceny Sadu Ostatecznego. Drugi znajdziemy w scenie Wniebowzięcia MB, której tłem jest krajobraz pieniński z zamkami w Czorsztyniu i Niedzicy.

Je skutočnou perlou sakrálnej architektúry na poľskom Spiši, pravdepodobne postavený v roku 1567. Najväčšou atrakciou, kvôli ktorej hodno navštíviť kostol, je sedem storočná temperová polychromia namalovaná v roku 1647. Polychromia, podobne ako každá „biblia chudobných”, prináša veľa obrázkov náboženského charakteru, ale dva motívy sú tu obzvlášť zaujímavé. Prvým je najstaršia známa panoráma Belianskych Tatier, ktorá je pozadím pre scénu Posledného súdu. Druhý nájdem na scéne Nanebovzatia Panny Márie, ktorej pozadím je pieninská krajinka s hradmi v Czorsztyni a Nedeci.

Trybsz
Parafia
Św. Elżbiety
Węgierskiej

ul. św. Elżbiety 149
Trybsz
34-442 Łapsze Niżne
tel.: 18 265 61 49

14

Litwińska Grapa w Czarnej Górze

Bezleśne wzniesienie Pogórza Spisko - Gubałowskiego (908 m npm), cieszące się sławą świetnego punktu widokowego na Tatry, Babią Górę, Gorce i Pieniny. Identyfikację rozległej panoramy ułatwia jej opis, umieszczony w gustownej altanie. Dostępność dojazdową kończy parking. Litwińska Grapa wpisała się w historię polskiego lotnictwa. Właśnie tu, w 1923 r. odbyły się pierwsze polskie zawody szybowcowe. Na szczycie Litwinki wzniesiono (2000) krzyż milenijny.

Litviňská hora v Čiernej Hore

Neporastený svah Spiško - Gubaľowského pohoria (908 m nad morom), ktorý je povestný ako vyhľadkový bod na Tatry, Babiú horu, Gorce a Pieniny. Identifikáciu rozsiahlej panorámy uľahčuje jej opis, umiestnený vo vkusnom altánku. Prístupnosť autom sa končí na parkovisku. Litviňská hora sa zapísala do dejín poľského letectva. Práve tu sa v roku 1923 uskutočnili prvé poľské preteky letúnov. Na litviňskom štíte postavili miléniový kríž (2000).

Urząd Gminy Bukowina Tatrzańska

ul. Długa 144
34-530 Bukowina
Tatrzańska
tel.: 18 20 77 202

Trasy zjazdowe w Białce Tatrzańskiej

To największa na Podhalu i zarazem najlepsza stacja narciarska w Polsce, o czym świadczą zdobycie przez nią zaszczytnego tytułu Poland's Best Ski Resort 2016 i 2017. Na narciarzy czeka tu 9 kolei linowych i 14 km tras zjazdowych, o zróżnicowanym stopniu trudności. Nie mają też powodu do narzekania użytkownicy biegówek. Mogą biegać po 4,5-kilometrowej, wytraktowanej i oświetlonej pętli. Poniżej - 300-metrowy snowpark dla amatorów jednej deski. Latem narciarze ustępują miejsca rowerzystom.

Lyżiarske trate v Białce Tatrzańskiej

Je to najväčšie lyžiarske stredisko na Podhali a zároveň aj najlepšie lyžiarske stredisko v Poľsku, čo potvrdzuje získané čestné ocenenie Poland's Best Ski Resort 2016 i 2017. K dispozícii lyžiarov je 9 lanoviek a 14 km zjazdoviek rôznych stupňov náročnosti. Rovnako sa nemôžu sťažovať ani bežkári. Môžu behať po 4,5-kilometrovej upravenej a osvetlenej slučke. Nižšie je 300 metrový snowpark pre amatérov snowboardingu. V lete lyžiani uvoľňujú miesto cyklistom.

Urząd Gminy Bukowina Tatrzańska

ul. Długa 144
34-530 Bukowina
Tatrzańska
tel.: 18 20 77 202

16

Dom Ludowy im. Fr. Ćwiżewicza w Bukowinie Tatrzańskiej

Został zbudowany w latach 1928–34, staraniem ówczesnego kierownika szkoły ludowej Franciszka Ćwiżewicza. Ten niestrudzony społecznik założył najpierw chór ludowy, potem zespół teatralny, a w końcu doprowadził do budowy obiektu z salą widowiskową. Wielkimi świętami góralszczyzny są organizowane tu cyklicznie festiwale: Góralski Karnawał, Sabałowe Bajania. Liczną publiczność przyciąga także Dziadońcyna grańe - prestiżowy konkurs muzyki podhalańskich.

Ludový dom Fr. Ćwiżewicza v Bukovine Tatrzańskiej

Bol postavený v rokoch 1928-34, vďaka vtedajšiemu riaditeľovi ľudovej školy Františkovi Ćwiżewiczovi. Tento neúnavný sociálny pracovník najprv založil ľudový zbor, potom divadelnú skupinu a nakoniec dovedol k výstavbe objektu s hľadiskom. Veľkými sviatkami goralčiny sú organizované cyklické festivaly: Goralský karneval, Sabałowe bajania (rozprávania). Početné publikum priťahuje aj Dziadońcyna hra - prestižna hudobná súťaž podhalských kapiel.

Bukowiańskie Centrum Kultury „Dom Ludowy”

ul. Kościuszki 87
34-530 Bukowina
Tatrzańska
tel.: 18 20 77 221

Termy i baseny w Bukowinie Tatrzańskiej

To miasteczko wodne, założone przez Bukowińskie Towarzystwo Geotermalne, na bazie gorących wód, pozyskiwanych odwiertami z głębokości 2400 m. Wody te, ogrzane w tatrzańskich podziemiach, są w znacznym stopniu zmineralizowane i zawierają aż 28 składników mineralnych. Do kąpieli zachęca sprzyjająca temperatura wody (29 – 36° C).

Termálne kúpaliska v Bukovine Tatranskej

Toto vodácke mestečko, založené Bukovianskou geotermálnou spoločnosťou, na základe horúcich vôd, ťažené vrtmi z hĺbky 2400 m. Tieto vody ohrievané v tatranských podziemiach sú v značnej časti mineralizované a obsahujú až 28 minerálov. Priaznivá teplota vody (29-36 ° C) nabáda ku kúpaniu.

Urząd Gminy Bukowina Tatrzańska

ul. Długa 144
34-530 Bukowina
Tatrzańska
tel.: 18 20 77 202

18

Zagroda Sołtysów w Jurgowie

Šoltýsova usadlosť v Jurgove

Położony w samym centrum wsi, a zbudowany w 1861r. z drewnianych okrągłaków, zespół mieszkalno - gospodarczy, dziś oddział Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem. Zagroda stanowi przykład typowego spiskiego gospodarstwa chłopskiego, gdzie pod jednym dachem mieści się część mieszkalna (sienń, izba i komora) i część gospodarcza (drewutnia, owczarnia, boisko i stajnia).

Nachádza sa v centre obce a bola postavená v roku 1861 z drevenej guľatiny, obytný a hospodársky komplex, dnes pobočka Tatranského múzea v Zakopanom. Usadlosť je príkladom typickej spišskej sedliackej zástavby, kde pod jednou strechou je obytná časť (sienň, izba a pivtor) a hospodárska časť (drevareň, ovčiaren, stodola a maštal).

Zagroda Sołtysów - Filia Muzeum Tatrzańskiego

34-532 Jurgów 215
tel.: 18 20 152 05

Widok z Przełęczy nad Łapszanką

Jest uważany za najpiękniejszą ze wszystkich panoram Tatr dostępnych od strony polskiego Spisza. Widać stąd w pełnej krasie cały łańcuch tatrzańskich turni – od Tatr Bielskich (na pierwszym planie, od lewej) po Osobitą (hen, daleko po prawej). Postawiona na przełęczy (w 1928r) kapliczka „dzwonnica loretańska” jest najwyższym położonym obiektem sakralnym w Gminie Łapsze Niżne. Odgłos dzwonów miał za zadanie rozpędzanie burzowych chmur.

Pohľad z Priesmyku nad Ľapšankou

Je považovaný za najkrajší zo všetkých panorám Tatier, prístupných zo strany poľského Spíša. Odtiaľ vidno celý reťaz tatranských štítov - od Belianskych Tatier (v popredí, zľava) až po Osobitú (v diaľave vpravo). Postavená na priesmyku (v roku 1928) kaplnka - loretańska zvonica je sakrálnym objektom, ktorý sa nachádza na najvyššom mieste v ľapšanskej gmine. Hlas zvonov vraj mal okrem iného odháňať búrky.

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Widokowa 3
34-441 Niedzica
tel.: 519 337 106
18 26 10 144

20

cerkiew św. Michała Archanioła w Osturni

Pierwszą świątynią w Osturni była drewniana cerkiew. Gdy ta spłonęła w 1787, wybudowano kolejną, tym razem już murowaną świątynię, którą w 1796 roku poświęcił tytularny biskup dorylski, wikariusz generalny mukaczewskiej eparchii ksiądz kanonik Michal Bradáč. Grekokatolicka cerkiew położona jest w centrum wsi za Osturniańskim Potokiem. To prawdziwa perełka miejscowości. Najcenniejszymi zabytkami wewnątrz świątyni są: rokokowa ambona pochodząca z drugiej połowy XVIII wieku, drewniana lampa procesyjna i drewniany krzyż z korpusem.

chrám svätého Michala Archanjela v Osturni

V Osturni bol pôvodný chrám drevený. Tento drevený chrám zhorel v roku 1787. Následne, nie je datované kedy, bol postavený murovaný chrám, ktorý v roku 1796 posvätil tytulárny biskup dorilský, generálny vikár mukačevskej eparchie kanonik Michal Bradáč. Gréckokatolícky chrám je dominantou obce Osturňa, nachádza sa v jej strede za Osturňanským potokom. Vzácnosťou interiéru chrámu je rokoková kazateľnica pochádzajúca z 2. polovice 18. storočia. K ďalším vzácnym pamiatkam patrí aj procesijná drevená lampa a drevený kríž s korpusom.

obecný úrad Osturňa

Osturňa č. 153
059 79 Osturňa
tel.: 052/ 48 94 128

Kościół św. Mikołaja w Wielkiej Frankowej

Wybudowany w 1862 r., w miejscu wcześniej-
szej drewnianej świątyni, którą zniszczyła
lawina śnieżna. Całe barokowo - rokokowe
wyposażenie przeniesiono z drewnianej świą-
tyni do nowej budowli. W ołtarzu znajduje
się XVIII-wieczny obraz patrona kościoła -
św. Mikołaja. Obok kościoła stoi drewniana
dzwonnica z czterema dzwonami. Jeden
przywieziono (w 1782 roku) z Czerwonego
Klasztoru (po likwidacji tamtejszego klasztoru
kamedułów), drugi, jeszcze starszy (z 1726
roku), pochodzi z Wiednia.

Kostol sv. Mikuláša vo Vel'kej Frankovej

Bol postavený v roku 1862 na mieste staršie-
ho dreveného chrámu, ktorý zrušila snehová
lavína. Celé vybavenie kostola včítane obrazu
patrona sv. Mikuláša je barokovo - rokokové
a pochádza z II. polovice 18. storočia, teda
staršie ako súčasný kostol. Vedľa kostola
stojí drevená zvonica so štyrmi zvonmi, dva
sú historické. Jeden priviezli (v roku 1782)
z Červeného Kláštora (po likvidácii tamojšieho
kláštora kamaldulov), druhý, ešte starší (1726)
pochádza z Viedne.

**obecny
urad
vel'ká Franková**

059 78 Slovensko
tel.: 052/ 48 92 637

Wieża widokowa ze ścieżką edukacyjną na Słowacji

Znajduje się na grzbiecie Spiskiej Magury na granicy Pienińskiego i Tatrzańskiego Parku Narodowego. Ta całoroczna atrakcja turystyczna dostępna jest od września 2017 r. Trasa spaceru prowadzi ścieżką drewnianą wśród wierzchołków drzew na wysokości 24 metrów nad ziemią. Całość trasy liczy 1234 m, a sama ścieżka ma 603 metry długości. Zwieńczeniem trasy jest 32 metrowa wieża widokowa z przepiękną panoramą na Tatry i Pieniny. Na jej wierzchołku znajduje się siatka i zjeżdżalnia o długości 67 m. Ta atrakcja jest również dostępna z miejscowości Wielka i Mała Frankowa, ale na razie w ramach turystyki pieszej.

Vyhliadková veža s náučným chodníkom na Slovensku

Sa nachádza na hrebeni Spišskej Magury na hranici Pieninského a Tatranského národného parku. Táto celoročná turistická atrakcia je k dispozícii od septembra 2017. Drevený chodník Vás zavedie miernym stúpaním zo zeme až do výšky 24 m priamo do korún stromov. Celá trasa je dlhá 1234 metrov, dĺžka samotného chodníka je 603 metrov. Chodník je zakončený 32 m vysokou vežou s panoramatickým výhľadom na Tatry a Pieniny. Na jej vrchole sa nachádza sieť a 67 m dlhý tobogan vedúci nadol. Táto atrakcia je prístupná aj z obcí Veľká a Malá Franková, ale zatiaľ iba v rámci pešej turistiky.

**obecný
úrad**
Veľká Franková

059 78 Slovensko
tel.: 052/ 48 92 637

Zdjęcia /Fotografie: Jarosław Jarky Haber, Kasia Pustelny-Szewczyk, Łukasz Pereszczak, Marcin Niewiarowski, Włodzimierz Bigos, Robert Szcząchor, UG Łąpsze Niżne, UG Bukowina Tatrzańska, Obec Osturňa

Konsultacje/Konzultácie: LGD Spisz-Podhale, 34-400 Nowy Targ, ul. Bulwarowa 9

Produkcja/Produkcia: OPEN group Łukasz Pereszczak www.opengroup.com.pl

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

www.europa.eu

Stowarzyszenie
Lokalna Grupa Działania
Spisz-Podhale

Obec Veľká Franková

Wyłączną odpowiedzialność za zawartość niniejszej publikacji ponoszą jej autorzy i nie może być ona utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej oraz Euroregionu „Tatry”.

Egzemplarz bezpłatny

Výhradnú zodpovednosť za obsah tejto publikácie nesú jej autori a nedá sa stotožniť s oficiálnym stanoviskom Európskej únie a Euroregionu „Tatry”.

Bezplatný výtlačok

ISBN 978-83-943944-3-1